

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайн середовища	Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	Дизайн тканин та одягу	Рік навчання	2
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Вибіркова
Спеціальність	022 Дизайн	Семестри	4

ОСНОВИ ПРОЄКТУВАННЯ ВЗУТТЯ ТА АКСЕСУАРІВ (ОПВА)

Семестр 4 (весняний 2024-2025 н. р.)

Викладач	Васильєва Марина Іванівна, ст. викладач кафедри ДТО
E-mail	designmarina77@gmail.com
Заняття	за розкладом (дистанційно)
Консультації	за домовленістю
Телефон	057 706 28 06 (кафедра)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні. Умови листування: 1) в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (можна скорочено – ОПВА); 2) в полі після назви роботи позначити, хто звертається – анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: прізвище, назва, завдання. Розширення doc, docx, ілюстрації – jpeg, pdf. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною під час занять або консультацій у визначений час. Консультація до самостійної роботи проводиться на практичних заняттях та дистанційному навчанні, також (за потреби) онлайн у меседжерах, емейлом у межах робочого часу викладача. Додаткова інформація щодо методичного наповнення представлена на сторінці кафедри ДТО.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна базується на таких дисциплінах нормативної частини ОПП як проектування, основи формоутворення та основи композиції, а також з рисунку, живопису та пластичної анатомії..

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Мета дисципліни «Основи проектування взуття та аксесуарів» є підготовка студента до самостійного процесу використання спеціальних знань в сфері проектування взуття та аксесуарів.

Завдання дисципліни полягають у засвоєнні та методичному опануванні базових положень дисципліни, у послідовному вивченні класифікації та типології аксесуарів та взуття, їх історії, еволюції, системи знань проектування та вміння застосовувати отримані знання в проектній діяльності; Під час самостійної роботи студенти продовжують і завершують роботу над практичними завданнями, початими в аудиторні часи, а також виконують індивідуальні завдання згідно з вивченими темами. Зміст самостійної роботи включає пошук і аналіз додаткової інформації, підготовку вправ до екзаменаційного перегляду.

Дисципліна забезпечує такі компетентності:

ІК – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

ЗК 1 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

СК 1 – Здатність застосовувати сучасні методики проектування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів дизайну;

СК 2 – Здатність здійснювати формоутворення, макетування і моделювання об'єктів дизайну;

СК 3 – Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну;

СК 4 – Здатність застосовувати навички проектно-графіки у професійній діяльності;

СК 5 – Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності;

СК 7 – Здатність використовувати сучасне програмне забезпечення для створення об'єктів дизайну;

СК 8 – Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта;

СК 9 – Здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису (за спеціалізаціями).

Дисципліна забезпечує наступні програмні результати навчання:

ПРН 1 – Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях;

ПРН 4 – Визначати мету, завдання та етапи проектування;

ПРН 6 – Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні;

ПРН 7 – Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень;

ПРН 8 – Оцінювати об'єкт проектування, технологічні процеси в контексті проектного завдання, формувати художньо-проектну концепцію;

ПРН 9 – Створювати об'єкти дизайну засобами проектно-графічного моделювання;

ПРН 10 – Визначати функціональну та естетичну специфіку формотворчих засобів дизайну в комунікативному просторі;

ПРН 11 – Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах;

ПРН 12 – Дотримуватися стандартів проектування та технологій виготовлення об'єктів дизайну у професійній діяльності;

ПРН 15 – Розуміти українські етнокультурні традиції у стильових вирішеннях об'єктів дизайну, враховувати регіональні особливості етнодизайну у мистецьких практиках;

ПРН 17 – Застосовувати сучасне загальне та спеціалізоване програмне забезпечення у професійній діяльності (за спеціалізаціями);

ПРН 18 – Відобразити морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основною спрямованістю дисципліни «ОПВА» є опанування особливостей дизайну взуття та аксесуарів; різноманітним асортименту аксесуарної групи; основними засобами проектування цих об'єктів; технологічною специфікою їх виготовлення. Практичні завдання спрямовані на закріплення знань і формування алгоритму проектування об'єктів з асортиментної групи аксесуарів і взуття.

Дисципліна вивчається протягом 4 го семестру 2-го курсу (5 кредитів ECTS, 150 навчальних годин, в тому числі годин 60 – аудиторні заняття: 24 годин — лекційних та 36 годин – практичних занять, 90 годин – самостійна робота студентів). Всього курс має 2 змістовні модулі та 10 тем. Формою контролю є диференційований залік (перегляд).

Весняний семестр: 60 годин: 24 – лекції, 36 – практичні заняття; 90 годин – СРС.

Змістовний модуль 1. Основи проектування аксесуарів

Тема 1. Загальні поняття про аксесуари, види аксесуарів та їх функції. Аксесуари в композиції ансамблю костюма. Еволюційні процеси розвитку аксесуарів одягу. Матеріали для виготовлення аксесуарів.

Тема 2. Художні засоби виразності в дизайні аксесуарів: композиційні основи моделювання аксесуарів, основні прийоми та засоби гармонізації. Лінії членування форми. Розробка ряду моделей на єдиній конструктивно-технологічній базі.

Тема 3. Формоутворення. Базова форма. Вимоги до форми виробу. Сучасні форми та тренди в аксесуарах. Пошук нових форм аксесуарів на основі аналізу та стилізації форми джерела натхнення.

Тема 4. Єдність елементів в системі костюм, ансамбль. Стилістичні напрямки в одязі та аксесуарах. Проектування комплекту аксесуарів на основі аналізу стилю, форми, матеріалів костюму.

Тема 5. Етапи проектної роботи. Створення образно-асоціативного мудборду.

Тема 6. Етапи проектної роботи Підготовка графічної частини проекту.

Змістовний модуль 2. Основи проектування взуття

Тема 7. Будова стопи людини. Поняття про структурну основу для проектування взуття. Будова взуття.

Тема 8. Класифікація взуття. Особливості виробництва різних видів взуття. Сучасні тренди в дизайні взуття: стильові, технічні, технологічні. Аналіз сучасних стилістичних напрямків.

Тема 9. Виразні засоби композиції в художньому проектуванні взуття (лінії, колір, оформлення поверхні). Функції сучасного взуття. Розробка ескізу модельного ряду взуття на основі аналізу та стилізації джерела натхнення.

Тема 10. Аналіз сучасних тенденцій в дизайні та виробництві взуття. Особливості виробництва взуття. Дослідження стильового напрямку бренду взуття.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний процес з курсу передбачає такі форми навчання, як: лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації, рейтинговий і підсумковий перегляди. На лекціях студенти знайомляться з теоретичними основами курсу, ведуть роботу з аналогами. Теми і зміст матеріалу розкриваються у процесі ознайомлення з специфікою проектування взуття та аксесуарів, методикою проведення аналітичної роботи методами проектного завдання, процесом роботи зі спеціальною термінологією та поняттями проектування та дизайну. Теми практичних завдань розкриваються шляхом демонстрації ілюстративного та текстового матеріалу під час занять, в чаті групи від викладача, відео-лекціями з інтернет-мережі. Зміст самостійної роботи студента спрямована на завершення практичних завдань за зазначеною тематикою та закріплення теоретичного лекційного матеріалу. А також у пошуку додаткової інформації за темою, аналізі трендів та актуальних подій в галузі індустрії моди.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Базою навчальної дисципліни «ОПВА» є складений за авторською методикою курс практичних занять та лекцій, завдань для самостійного поглиблення студентом в теми занять (укладач ст. викл. Васильєва М.І.), який охоплює історичний розвиток та сучасний стан дизайну взуття та аксесуарів у світовій індустрії моди, перспективні напрямки дизайну та виробництва аксесуарів та взуття, а також розкриває сутність та актуальність дисципліни як складової проектування одягу в цілому. Лекційний (додатковий) матеріал розміщується в загальному чаті та ілюструється відповідними зразками. Студентам надається перелік рекомендованої для опрацювання основної та додаткової інформації, спеціальної літератури, Інтернет-посилань на: актуальні статті, лекції, навчальні посібники, дані про напрямки розвитку, творчі проекти тощо. Усі додаткові матеріали можна переглянути за умови приєднання до чату групи в Telegram, Viber.

НЕОБХІДНІ МАТЕРІАЛИ

Обов'язковою умовою для студента є наявність різноманітних художніх матеріалів для виконання практичних робіт; папір для ескізування, олівці, маркери тощо. Допускається використання в роботі над завданнями комп'ютерної техніки (ноутбук, планшет) та графічних програм, з можливістю виходу до мережі Інтернет. Окремо необхідно передбачити місце для фотографування готових робіт з нейтральним фоном та вміння робити достатньо якісні фото на телефон або фотокамеру.

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час доповіді викладачем нової теми чи коментарів стосовно виконаних завдань необхідно зберігати тишу та вимкнути гучність телефонів. За необхідності студент має просити дозволу вийти з аудиторії. Вітається авторська інтерпретація теми заняття, якщо вона аргументована та студент може довести свою точку зору.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Пропуски занять без поважних причин недопустимі (причини пропуску мають бути підтвержені). Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати

її та на наступному занятті представити виконану роботу. Під час дистанційної форми навчання присутність на занятті зараховується лише при постійно увімкненій камері. Якщо камера студента вимкнена, то заняття вважається пропущеним. Не допускається відвідування студентом занять з іншою підгрупою.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у питанні реалізації цієї програми – плагіату у фінальних рішеннях, які презентуються як авторські). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Корисні посилання:
<https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>
<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
1	2	3	4	5	6	7
Змістовний модуль 1. Основи проектування аксесуарів						
Дати занять визначаються розкладом семестру	1	лекція	Тема 1. Загальні поняття про аксесуари, види аксесуарів та їх функції. Аксесуари в композиції ансамблю костюма. Еволюційні процеси розвитку аксесуарів одягу. Матеріали для виготовлення аксесуарів.	2	Завдання: Аналіз і замальовка сучасних форм аксесуарів різних видів та стильових напрямків	
	2	лекція	Тема 2. Художні засоби виразності в дизайні аксесуарів: композиційні основи моделювання аксесуарів, основні прийоми та засоби гармонізації. Лінії членування форми. Розробка ряду моделей на єдиній конструктивно-технологічній базі.	2	<i>Дискусія на практи. заняттях, аналіз матеріалу</i> Завдання: Розробка ряду моделей на єдиній конструктивно-технологічній базі сучасної дизайнерської форми аксесуару	
	3	лекція/ практичні	Тема 3. Формоутворення. Базова форма. Вимоги до форми виробу. Сучасні форми та тренди в аксесуарах. Пошук нових форм аксесуарів на основі аналізу та стилізації форми джерела натхнення.	2/2	<i>Дискусія на практи. заняттях, аналіз матеріалу</i> Завдання: пошук нової форми сумки на основі аналізу та стилізації біонічної форми	10 СРС
	4	лекція/ практичні	Тема 4. Єдність елементів в системі костюм, ансамбль. Стилiстичні напрямки в одязі та аксесуарах. Проектування комплекту аксесуарів на основі аналізу стилю, форми, матеріалів костюму.	2/2	<i>Дискусія на практи. заняттях, аналіз матеріалу</i> Завдання: проектування комплекту аксесуарів за темою	10 СРС
	5	лекція/ практичні	Тема 5. Етапи проєктної роботи. Створення образно-асоціативного мудборду.	2/2	<i>Дискусія на практи. заняттях, аналіз матеріалу</i> Завдання: Створення образно-асоціативного мудборду. Пошук	10 СРС

					композиційного рішення форм аксесуарів	
	6	практичні	Тема 6. Етапи проектної роботи Підготовка графічної частини проекту. Рейтингове оцінювання	12	<i>Дискусія на практи. заняттях, аналіз матеріалу в межах власного проекту</i> Завдання: ескізний проект комплекту аксесуарів за темою	15 СРС
Змістовний модуль 2. Основи проектування взуття						
Дати занять визначаються розкладом семестру	7	лекція / практичні	Тема 7. Будова стопи людини. Поняття про структурну основу для проектування взуття. Будова взуття.	4/4	<i>Дискусія на практи. заняттях, аналіз матеріалу</i> Завдання: Аналіз формотворчих площин стопи в різних ракурсах. Замальовка взуття в різних ракурсах	10 СРС
	8	лекція / практичні	Тема 8. Класифікація взуття. Особливості виробництва різних видів взуття. Сучасні тренди в дизайні взуття: стильові, технічні, технологічні. Аналіз сучасних стилістичних напрямків.	4/4	<i>Дискусія на практи. заняттях, аналіз матеріалу</i> Завдання: Замальовки та аналіз різних видів взуття з урахуванням сучасних тенденцій та стилістичних напрямків моди	10 СРС
	9	лекція / практичні	Тема 9. Виразні засоби композиції в художньому проектуванні взуття (лінії, колір, оформлення поверхні). Функції сучасного взуття. Розробка ескізу модельного ряду взуття на основі аналізу та стилізації джерела натхнення.	4/4	<i>Дискусія на практи. заняттях, аналіз матеріалу</i> Завдання: Розробка ескізу модельного ряду взуття на основі аналізу та стилізації форми джерела натхнення	10 СРС
	10	лекція / практичні	Тема 10. Аналіз сучасних тенденцій в дизайні та виробництві взуття. Особливості виробництва взуття. Дослідження стильового напрямку бренду взуття.	2/6	<i>Дискусія на практи. заняттях, аналіз матеріалу</i> Завдання: Розробка ескізного проекту модельного ряду взуття з урахуванням стилістичного напрямку бренду	15 СРС

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1	Поточний контроль	0–5
2	Поточний контроль	0–5
3	Поточний контроль	0–5
4	Поточний контроль	0–5
5	Поточний контроль	0–10
6	Рейтинговий контроль	0–10 (40)
7	Поточний контроль	0–10
8	Поточний контроль	0–10
9	Поточний контроль	0–10
10	Поточний контроль	0–10 (40)
	Підсумковий контроль	0–20
	Всього балів	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

	Бали		Критерії оцінювання
	0–20	0–40	
A+	20	40	Студент повністю оволодів матеріалом, в повному обсязі виконав практичну роботу. В презентованій роботі правильно використано та по новому інтерпретовано техніку декорування в заданому прийомі. Робота виконана та презентована якісно та оригінально
A	17–19	37–39	Студент повністю оволодів матеріалом, в повному обсязі виконав практичну роботу. Робота виконана відповідно до техніки декорування. Презентація роботи в повному обсязі, якісна та акуратна
A-	16	36	Студент повністю оволодів матеріалом, в повному обсязі виконав практичну роботу. Робота виконана відповідно до техніки декорування. Презентація роботи в повному обсязі
B	12–15	32–35	Студент повністю оволодів техніками декорування, в повному обсязі виконав практичну роботу, але в процесі виконання допустив декілька незначних помилок, що можуть стосуватися композиції використання прийому або презентації роботи
C	8–11	22–31	Студент повністю оволодів матеріалом, в повному обсязі виконав практичну роботу, але є проблеми з якістю роботи
D	4–7	10–21	Студент не в повному обсязі оволодів техніками декорування, робота виконана неякісно, грубо оформлена
E	1–3	1–9	Студент не в повному обсязі оволодів техніками декорування, робота виконана неякісно, грубо оформлена презентація
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою семестрового контролю є диференційований залік у форматі перегляду. Оцінка експозиції становить від 1 до 20 балів і додається до кількості балів поточного оцінювання. Для одержання підсумкової оцінки необхідно пройти всі поточні контролю за семестр і виконати підсумкову роботу, яка і презентується під час перегляду. Покращити результат навчання можна за рахунок підготовки окремої теми, що стосується, наприклад, макетування взуття чи аксесуару, формоутворення окремого дизайн-об'єкту, або участі в конференції студентських досліджень з тематичною доповіддю та тезами. Окремо додаткові бали викладач може надати студенту за участь з проектом дисципліни в одному з професійних дизайнерських конкурсів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за активність аспіранта під час практичних занять (3), виступ на конференції або публікацію статті за темою наукового проекту, що виконані в межах дисципліни (5–8), а також участь у житті групи (1–3). Максимальна кількість балів: 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бегняк В. І. Основи конструювання і проектування виробів із шкіри :навч. посібник. – Хмельницький : ТУП, 2002. – 256 с.
2. Врочинська Г. Українські народні жіночі прикраси XIX – початку XX століть: у 2-х ч. / Г. Врочинська. – К.: Родовід, 2015. – Ч. 1. – 106 с.
3. Камінська Н.М. Костюм в Україні від київської Русі до XXI століття / Н.М.Камінська, С.І. Нікуленко. – Харків: Золоті сторінки, 2004. – 208с.
4. Колосніченко М.В., Пашкевич К.Л. Мода і одяг. Основи проектування та виробництва одягу: навч. посібник. К.: КНУТД, 2018. 236 с.
5. Навчальний посібник з дисципліни "Основи технології виробів. Технологічні процеси" / А.Б.Домбровський, Г.Є. Лобанова, О.А. Михайловська, І.Т. Солтик. – Хмельницький: ХНУ, 2019. – 137 с.
6. Основні положення модульної трансформації взуття / О.А. Михайловська, О.В. Скідан, Т.А. Надопта та ін. 2015. Режим доступу: scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=PDO609oAAAAJ&citation_for_view=PDO609oAAAAJ:qjMakFHDy7sC
7. Стельмащук Г.Г. Українські народні головні убори / Г.Г. Стельмащук. – Львів: Априорі, 2013. – 276 с.
8. Сучасні методи проектування взуття :лабораторний практикум / В.І. Бегняк, Т.Є. Корж. – Хмельницький : ТУП, 2002. – 95 с.
9. Універсальний довідник взуттєвика : навч. посібник / В. П. Коновал та ін. – 3-тє вид. – К. : Лібра, 2010. – 720 с.
10. Федорчук О. Українські прикраси з бісеру. – Львів: НДІ «Неосфера», 1999. –40 с.4 р., v.3 – 306 р., v.4 – 276 р., v.5 – 282 р.
11. Чупріна Н. В. Система моди XX – початку XXI століття: проектні практики та чинники функціонування (європейський та український контексти): монографія. К.: КНУТД, 2019. 476 с.
12. Чупріна Н. В., Струмінська Т. В. Сучасні технології дизайн-діяльності: навч. посібник. К.: КНУТД, 2017. 416 с.

Допоміжна

1. Єременко І.І. Проектно-художня структура костюма в сучасному дизайні.- Дисертація канд. наук: 17.00.07, Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв. - Харків, 2014.- 200 с.
2. Кісіль М.В. Концепції формоутворення костюму в західноєвропейському дизайні XX століття: витоки, розвиток, тенденції : Дис... канд. наук: 17.00.07 . Харків, ХДАДМ. 2010
3. Лагода О.М. Художньо-образні особливості костюма в дизайні одягу кінця XX - початку XXI століття : дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.07 / Харківська держ. академія дизайну і мистецтв. Х., 2007. 275арк.

4. Основи кольорознавства та декоративно-прикладного мистецтва: навч. посіб. / Прокопович Т.А., Каленюк О.М., Вахрамєєва Г.І. – Луцьк: Поліграфічний центр «Друк Формат», ФПО Покора І. О., 2019. – 91 с.
5. Українська вишивка: Альбом /Авт. тексту та упоряд. Т.Кара-Васильєва. – К.: Мистецтво, 1993. – 264 с.
6. Українські символи / [М. Дмитренко, Л. Іваннікова, Г. Лозко, Я. Музиченко, О.Шалак]. – К.: Ред. часопису «Народознавство», 1994. – 140 с.